

บทที่ 7
การบริหารงานในแผนกซักกรีด
(Managing laundry)

- ✓ ภาระหน้าที่ของแผนกซักกรีด
- ✓ การวางแผนแผนกซักกรีดหรือ OPL
- ✓ ระบบการทำงานของแผนกซักกรีดหรือ OPL
- ✓ คุณลักษณะและตำแหน่งหน้าที่ของพนักงานในแผนกซักกรีด
- ✓ องค์ประกอบสำคัญในการซักผ้า
- ✓ เครื่องมือเครื่องจักรที่เกี่ยวข้องในแผนกซักกรีด
- ✓ เส้นใย (Fibers) และผ้า (Fabrics)

การตัดสินใจในการบริหารเกี่ยวกับงานซักritzของโรงแรมนั้นว่า โรงแรมจะสร้างแผนกซักritzของตนเองขึ้นมา หรือจะนำเอาผ้าที่ใช้ในโรงแรมไปให้บุคคลที่รับจ้างภายนอกจัดการเป็นเรื่องที่ไม่ง่ายเลย เนื่องจากการตัดสินใจครั้งนี้มีปัจจัยหลายอย่างเข้ามาเกี่ยวข้องและอาจมีผลกระทบต่อการทำงานและให้บริการของโรงแรมโดยภาพรวม ซึ่งในแต่ละโรงแรมก็จะมีปัจจัยและความจำเป็นที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องเงินลงทุน เครื่องมือ วัสดุ แรงงาน และยิ่งรวมไปถึงค่าใช้จ่ายที่อาจมองไม่เห็น เช่น ค่าสวัสดิการ และผลประโยชน์ของแรงงาน ค่าทำความสะอาดและบำรุงรักษาเครื่องมือ ค่าชุดยูนิฟอร์มของพนักงาน ค่าเอกสารต่าง ๆ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องเนื่องมาจากการทำงานร่วมกันของแผนกอื่น ๆ (แผนกบริการส่วนหน้า แผนกบัญชี แผนกรับของและแผนกบุคคล) รวมทั้งค่าหนี้สงสัยจะสูญ ค่าประกัน ค่าเจ้าหน้าที่ตรวจบัญชี และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นอีกหลายรายการที่จำเป็นต้องมีการศึกษาอย่างละเอียด จากนั้นจึงจะรวมกับค่าสาธารณูปโภค เช่น ค่าไฟฟ้า (ซึ่งค่อนข้างสูงสำหรับการใช้งานของเครื่องอบผ้า) ค่าน้ำ และในบางครั้งอาจรวมถึงค่าเช่าพื้นที่ด้วย เราสามารถแบ่งค่าใช้จ่ายของแผนกซักritzออกมาเป็นส่วนต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ค่าแรงงาน ประมาณ 15 %
2. ค่าใช้จ่ายในการทดแทนผ้าลินิน ประมาณ 20 %
3. ค่าพลังงาน ประมาณ 15 %
4. ค่าสารเคมีในการซักritz ประมาณ 10 %
5. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ประมาณ 10 %

หลังจากที่คิดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เรียบร้อยแล้ว จำเป็นต้องประมาณค่าสิ้นเปลืองสำหรับผ้าลินิน โดยทั่วไปแล้ว การใช้บริการซักritzจากภายนอกมักจะมีการสิ้นเปลืองของผ้าลินินมากกว่าการซักritzของแผนกซักritzในโรงแรมเอง ในต่างประเทศนั้น การใช้บริการซักritzจากภายนอกมักจะเช่าผ้าลินินจากภายนอกด้วย ซึ่งผู้ประกอบการภายนอกมักจะซื้อผ้าลินินที่มีคุณภาพต่ำกว่าหรือซื้อเท่าที่จำนวนที่เราต้องการ ทำให้มีการสิ้นเปลืองของผ้าลินินเร็วกว่าเพราะเส้นใยมีคุณภาพต่ำ และมีการซักritzบ่อยครั้งเกินความจำเป็น นอกจากนี้ การใช้บริการซักritzจากภายนอกยังต้องคำนึงถึงในเรื่องของเวลาในการส่งและรับผ้าลินินด้วย เพราะปัจจัยนี้มีผลกระทบอย่างมากต่อการให้บริการในภาพรวมของโรงแรม เช่น ถ้ามีการส่งผ้าลินินที่ซักritzมาแล้วช้า พนักงานทำความสะอาดห้องพักจะไม่สามารถทำความสะอาดและเปลี่ยนผ้าลินินต่าง ๆ ในห้องพักได้ทันเวลาที่แขกจะเข้าพัก

หรือพนักงานแผนกจัดเลี้ยงไม่มีผ้าคลุมโต๊ะ หรือผ้าเช็ดปากบริการให้กับแขกที่มาร่วมในงานจัดเลี้ยง เป็นต้น

ดังนั้น ในโรงแรมที่มีขนาดของห้องพักจำนวนปานกลางจนถึงจำนวนมาก หรือ โรงแรมที่มีการให้บริการระดับกลางจนถึงโรงแรมที่มีการให้บริการในระดับสูงมักจะมีแผนกซักกรีดของตนเอง เพราะคิดค่าใช้จ่ายแล้วคุ้มค่ากว่าและความสะดวกสบายที่ได้รับทั้งในด้านความรวดเร็วและความประหยัดเวลา

ถ้าแผนกซักกรีดมีอยู่ในแผนกแม่บ้าน ซึ่งเราจะเรียกว่า On-premise laundry (OPL)

✓ ภาระหน้าที่ของแผนกซักกรีด

การซักผ้าเป็นการทำความสะอาดสิ่งสกปรกออกจากเส้นใยของเนื้อผ้า ซึ่งมีทั้งเส้นใยจากธรรมชาติและเส้นใยสังเคราะห์ ดังนั้น การซักฟอกจึงจำเป็นต้องมีวิธีการที่เหมาะสมกับชนิดของเส้นใยผ้าชนิดนั้น ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้เส้นใยผ้าถูกทำลายหรือเกิดความเสียหาย ทั้งนี้ข้อคำนึงที่สำคัญในการซักผ้า นั้น คือ เลือกวิธีที่มีความประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย

งานซักกรีดในโรงแรมนั้น มีภาระหน้าที่หลัก ๆ คือ เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้ “ผ้า” ไปใช้งานตามต้องการ โดยที่ผ้า นั้นจะต้อง

1. ขาวและสะอาด — ความขาวและสะอาดนั้นถือเป็นความจำเป็นที่จะต้องได้รับ เพราะนั่นคือวัตถุประสงค์หลักในการซักกรีด ปัจจุบันมีเทคโนโลยีมากมายเข้ามามีบทบาทในการทำให้ผ้าขาวและสะอาดในงบประมาณที่ไม่มากนัก “ความขาว” หมายถึงผ้าขาว ซึ่งเป็นผ้าที่ไซในโรงแรมประมาณ 70-90 % ของผ้าทั้งหมด ถ้าผ้าไม่ขาวก็สามารถมองได้ด้วยตาเปล่าของบุคคลทั่วไป ซึ่งถือว่าเป็นความบกพร่องต่อหน้าที่ของผู้รับผิดชอบที่ไม่ปฏิเสธได้ ส่วนคำว่า “สะอาด” หมายถึงผ้าที่ปราศจากสิ่งสกปรกหรือปนเปื้อน กลิ่นหรือความหม่นหมองทั้งปวง การรักษาผ้าให้ “ขาวและสะอาด” ถือเป็นข้อสังเกตพื้นฐานถึงความเจริญก้าวหน้าในมาตรฐานของงานซักกรีด
2. ทันท่วงที — คือ กำหนดการที่ต้องรีบนำผ้าไปซักกรีดให้ทันการ ตามความต้องการของแต่ละสถานที่ที่ต้องการจะใช้ เช่น ภายใน 3 ชั่วโมง หรือ 24 ชั่วโมง เป็นต้น ตามปกตินั้น ช่วงเวลายิ่งสั้น ค่าใช้จ่ายในการซักกรีดจะยิ่งสูง

ขึ้น ดังนั้น โรงแรมจำเป็นต้องพิจารณาว่า สิ่งใดสำคัญกว่ากันระหว่างเวลากับค่าใช้จ่าย

3. งบประมาณ — เป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการควบคุมงานซักรีดให้อยู่ในเป้าหมายที่ต้องการในงบประมาณที่น้อยที่สุด ส่วนใหญ่นั้นผู้บริหารมักจะคำนึงถึงแต่ค่าใช้จ่ายที่สามารถมองเห็นและจับต้องได้ แต่ยังมีค่าใช้จ่ายอีกหลายประเภทที่จำเป็นต้องนำไปคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายในแผนกซักรีด ซึ่งในบางกรณี ค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถมองเห็นมักจะสูงกว่าค่าใช้จ่ายที่มองเห็นได้ เช่น ค่าเสื่อมราคาของเครื่องจักร ค่าดอกเบี้ยในการลงทุน ค่าใช้พื้นที่หรือค่าเสียโอกาส เป็นต้น

✓ การวางแผนแผนกซักรีด หรือ OPL

การสร้างระบบซักรีดที่ดีนั้นจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ในรายละเอียดต่าง ๆ ที่โรงแรมนั้นต้องการ ดังนั้น OPL จะเกิดผลดีที่สุด เมื่อมีการจัดให้เข้ากับความต้องการของโรงแรมที่ต้องการจะใช้ประโยชน์จากแผนกซักรีด การวางแผนก่อนการสร้างแผนกซักรีดเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจตามมา เช่น ไม่มีที่เพียงพอในการทำงานภายในห้องซักรีด ไม่มีเครื่องมือเพียงพอในการซักรีดที่มีจำนวนมากขึ้น มีท่อระบายอากาศและท่อระบายน้ำไม่เพียงพอ การซ่อมแซมและบำรุงรักษาอุปกรณ์กระทำได้ยากเพราะพื้นที่แคบ เป็นต้น

- หลักในการพิจารณาการวางแผนแผนกซักรีด หรือ OPL

1. จำนวนของผ้าที่ OPL จะรองรับได้มากที่สุดเท่าไร ?

โดยทั่ว ๆ ไป จำนวนของผ้าจะสามารถวัดออกมาในจำนวนของหน่วยวัดน้ำหนัก เช่น ปอนด์ หรือ กิโลกรัม ซึ่งจำนวนของผ้าที่จะมาซักรีดนั้น ขึ้นอยู่กับระดับของจำนวนแขกที่เข้ามาพัก หรือ occupancy rate และจำนวนแขกที่มาใช้บริการในแผนกอาหารและเครื่องดื่ม ดังนั้น OPL ควรมีการออกแบบให้สามารถรองรับจำนวนของผ้าที่ต้องการจะซักให้มากที่สุด ของช่วงเวลาที่ธุรกิจขายดีที่สุดในแต่ละวัน

2. จำนวนพื้นที่ของโรงแรมเท่าไรที่จะมาเป็นพื้นที่ของ OPL ?

พื้นที่ในห้องซักรีดนั้นจะต้องมีการออกแบบให้สามารถที่จะวางเครื่องมือและอุปกรณ์ทุกชนิดที่จำเป็นลงไป โดยที่มีพื้นที่ว่างเพียงพอสำหรับพนักงานสามารถทำงานได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว รวมทั้งมีพื้นที่มากพอที่จะแยกผ้าสะอาดและผ้าที่สกปรกออกจากกัน ปัจจัยหลักในการพิจารณาพื้นที่ ๆ ต้องการจะใช้ คือ ความต้องการของการซักรีดจำนวนของเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ใน OPL และจำนวนผ้าที่จะเก็บไว้ในห้องเก็บผ้า นอกจากนี้ โรงแรมมักจะเผื่อพื้นที่ว่างเอาไว้สำหรับการติดตั้งไฟฟ้า เครื่องจักร และระบบระบายของเสีย เพื่อเอาไว้ขยายออกไปอีกในกรณีที่มีความต้องการใน OPL เพิ่มขึ้นในอนาคต

3. ควรจะซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ จำนวนเท่าไร เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการ?

ระดับของจำนวนผ้าที่ต้องการจะซัก จะสามารถเป็นตัวตัดสินใจหรือปัจจัยสำคัญว่าโรงแรมต้องซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์เท่าไรและประเภทใดบ้าง เพื่อจะได้สามารถตอบสนองความต้องการการซักรีดของโรงแรมได้ ชนิดของผ้าที่จะซักเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ใช้ในการตัดสินใจว่า เครื่องมือและอุปกรณ์ชนิดไหนที่ต้องการ เช่น โรงแรมมีกลุ่มลูกค้าที่เน้นในเรื่องการจัดเลี้ยงและห้องอาหาร อาจจำเป็นต้องมีการติดตั้งเครื่องจักรที่ใช้สำหรับการซักรีดผ้าเช็ดปากและผ้าคลุมโต๊ะมากขึ้น หรือ ในบางโรงแรมที่ใช้ผ้าลินินที่ไร้รอยยับ (no-iron sheets) จึงไม่จำเป็นต้องติดตั้งเครื่องรีดผ้าแบบลูกกลิ้ง

สำหรับปัจจัยในเรื่องของการประหยัดพลังงานและน้ำ เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ต้องคำนึงถึง รวมทั้งเรื่องของการติดตั้งไฟฟ้าและการระบายของเสียต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอากาศและน้ำ การเลือกเครื่องจักรอุปกรณ์ที่ถูกต้องและจำเป็นต่อการทำงานนั้นจะช่วยให้โรงแรมประหยัดค่าใช้จ่ายอย่างมาก ในเรื่องเครื่องจักรอุปกรณ์และแรงงานที่ใช้ในการทำงาน และเมื่อโรงแรมสามารถที่จะเลือกเครื่องจักรอุปกรณ์ที่จำเป็นได้แล้ว ควรที่จะมีการติดตั้งให้เหมาะสมกับระบบการทำงานให้มากที่สุด รวมทั้งมีพื้นที่เพียงพอในระบบการทำงานที่ควรจะเป็น เนื่องจากการทำงานในห้องซักรีดนั้นมีบรรยากาศที่ค่อนข้างร้อนและมีความชื้นสูง จึงควรที่จะมีพื้นที่ว่างและระบบระบายอากาศสำหรับให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก และพื้นที่ในห้องซักรีดควรที่จะใช้วัสดุที่ไม่ลื่นและป้องกันน้ำและความชื้นต่าง ๆ ได้ รวมทั้งมีแสงสว่างที่เพียงพอในการตรวจสอบรอยเปื้อนและสิ่งสกปรกต่าง ๆ บนเนื้อผ้า

การวางเครื่องจักรต่าง ๆ นั้นควรเหลือพื้นที่ออกจากกันและกันและผนังอย่างน้อย 2 ฟุต เพื่อใช้ในการทำความสะอาดและซ่อมแซม

4. โรงแรมจะมีการให้บริการทางด้าน Valet Service หรือไม่ ?

Valet Service คือ การบริการซักรีดให้กับแขกที่มาใช้บริการกับโรงแรม ในโรงแรมที่มีการให้บริการระดับสูง (world-class service) อาจมีความจำเป็นต้องมี บริการซักรีดและซักแห้งให้กับแขกที่มาเข้าพัก (แต่ในบางกรณี อาจใช้บริการซักรีดจาก ภายนอก เพราะต้นทุนในการลงทุนสูงเกินไป) ซึ่งถ้าโรงแรมตัดสินใจว่าจะมีการให้บริการ ซักรีดและซักแห้งให้กับแขกแล้ว จำเป็นต้องมีการติดตั้งเครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการ ซักแห้งเพิ่มขึ้น รวมทั้ง พื้นที่ว่างที่จำเป็นสำหรับการทำงานของพนักงานแผนก Valet ต่างหาก นอกจากนี้ ยังต้องมีการว่าจ้างพนักงานในแผนกนี้เพิ่มเติมในการทำงาน ส่วน ของ valet เท่านั้น เพื่อไม่ให้ก้าวก่ายการทำงานในส่วน of พนักงานซักรีดอื่นและป้องกันมิให้เสื้อผ้าของแขกปะปนกับการซักรีดผ้าลินินโรงแรม

ข้อสังเกต ขนาดของโรงแรมและชนิดของการให้บริการ สามารถเป็นปัจจัยสำคัญที่ ต้องนำมาพิจารณาด้วย เช่น ถ้าโรงแรมมีขนาดเล็ก (น้อยกว่า 150 ห้อง) และมีการให้บริการจำนวนจำกัด อาจมีความต้องการในพื้นที่ของ OPL แค่ 400 - 800 ตารางฟุต แต่ถ้าเป็นโรงแรมขนาดกลางและมีการให้ บริการทางด้านอาหารและเครื่องดื่มด้วย ก็อาจมีความต้องการใช้พื้นที่ 1500 - 2000 ตารางฟุต

✓ ระบบการทำงานของแผนกซักรีด หรือ OPL

ขั้นตอนที่สำคัญในการซักรีดของแผนกซักรีด หรือ OPL ประกอบด้วย

1. การเก็บผ้าที่สกปรกหรือใช้แล้ว
2. การขนย้ายผ้าที่สกปรกหรือใช้แล้วมายังแผนกซักรีด
3. การคัดแยกผ้า
4. การซักผ้า
5. การล้างผ้า/การปั่นน้ำออกจากผ้า
6. การอบผ้า
7. การรีดผ้า
8. การพับผ้า

9. การเก็บผ้า

10. การขนย้ายผ้าไปยังสถานที่ ๆ ต้องการจะใช้

1. การเก็บผ้าที่สกปรกหรือใช้แล้ว

เมื่อพนักงานทำความสะอาดห้องพักทำความสะอาดห้องพักแขก จะเก็บผ้าต่าง ๆ ภายในห้องพักแขก ทั้งจากเตียงนอนและห้องน้ำ จากนั้น จะนำเอาผ้าที่สกปรกหรือใช้แล้วเหล่านี้มาไว้ในรถเข็นหรือใส่ลงในปล่องส่งผ้า (linen chute) ข้อควรระวัง คือไม่ควรนำผ้าเหล่านี้วางกองเอาไว้บนพื้นหรือบริเวณทางเดิน เพราะอาจจะทำให้ผ้าต่าง ๆ สกปรกมากขึ้นหรือถ้ามีผู้คนเดินมาอาจจะเหยียบย่ำลงบนผ้า ทำให้ผ้าเกิดความเสียหายถาวรได้ พนักงานทุกคนไม่ควรนำเอาผ้าต่าง ๆ เหล่านี้ไปใช้อย่างผิดวิธีหรือในการทำความสะอาดใด ๆ การใช้ผ้าต่าง ๆ ในทางที่ผิดอาจทำความเสียหายให้แก่ผ้าได้ ซึ่งจะทำให้เสียค่าใช้จ่ายในการหาผ้ามาทดแทนมากขึ้น ในบางโรงแรมมีนโยบายให้พนักงานทำความสะอาดห้องพักช่วยในการคัดแยกผ้าด้วย เช่น ให้มัดปมผ้าไว้ด้านหนึ่งของผ้าเพื่อเป็นสัญลักษณ์ว่าผ้าผืนนี้สกปรกมากหรืออาจมีการใช้ถุงพลาสติกสีต่าง ๆ เพื่อใช้ในการคัดแยกผ้า

สำหรับในบริเวณห้องอาหารต่าง ๆ และห้องจัดเลี้ยง ผู้ที่รับผิดชอบในการเก็บงานจะเก็บผ้าที่ใช้แล้ว เมื่อมีการเก็บโต๊ะ ควรระวังในเรื่องเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการรับประทานอาหาร เช่น ช้อน ส้อม หรือมีด อาจปะปนไปกับผ้าต่าง ๆ ได้ ดังนั้น พนักงานเก็บโต๊ะควรมีการเขย่าผ้าทุกครั้ง ก่อนที่นำผ้าไปใส่ในที่ใส่ผ้า เพื่อเป็นการจัดเศษอาหารต่าง ๆ ด้วย สำหรับผ้าที่มีคราบอาหารติดอยู่ เช่น คราบเนย คราบซอสต่าง ๆ ควรมีการแยกออกมาต่างหาก เพื่อให้ง่ายต่อการกำจัดคราบเหล่านี้ในขั้นตอนต่อไป

2. การขนย้ายผ้าที่สกปรก หรือ ใช้แล้วไปยังแผนกซักรีด

พนักงานอาจขนย้ายผ้าที่สกปรกหรือใช้แล้วไปด้วยมือหรือรถเข็นก็ได้ ในกรณีที่ขนย้ายไปด้วยมือ ควรระวังในเรื่องของการลากผ้าไปบนพื้น เพราะอาจทำให้ผ้าสกปรกมากขึ้น และอาจจะเกิดอุบัติเหตุหรืออันตรายกับผู้อื่นได้ แต่ถ้าขนย้ายไปด้วยรถเข็น ควรใช้รถเข็นที่ออกแบบมาเป็นพิเศษ คือ มีพื้นผิวเรียบ ไม่มีสิ่งเกาะเกี่ยวที่เป็น

อันตรายต่อผ้า และมีขนาดเหมาะสม สามารถขนย้ายผ้าได้สะดวก โดยที่พนักงานไม่ต้อง ก้มหรือย่อตัว

3. การคัดแยกผ้า (Sorting)

แผนกซักรีด หรือ OPL ควร มีบริเวณในการคัดแยกผ้าที่ใหญ่เพียงพอ หลักในการคัดแยกผ้าควรพิจารณาจากระดับความสกปรกของผ้า และชนิดของผ้า ซึ่งจะ ช่วยรักษาสภาพของผ้าให้มีอายุการใช้งานได้นานขึ้น และป้องกันการถูกทำลายของผ้าเร็วเกินไป ข้อควรระวัง คือ ไม่ควรเอาผ้าเช็ดเท้ามาซักรวมกับผ้าอื่น ๆ ที่แช่ใช้

- หลักการคัดแยกผ้า (Sorting)

1. การคัดแยกผ้าโดยวิธีพิจารณาจากระดับความสกปรกของผ้า ซึ่งจะแบ่ง ออกเป็น 3 ระดับ คือ น้อย ปานกลาง และมาก ถ้าผ้าสกปรกมาก จำเป็นต้องมีสูตรของน้ำยาซักที่แรง และต้องใช้เวลาในการซักนานขึ้น ถ้าไม่มีการคัดแยกผ้าก่อน จะทำให้ผ้าที่มีความสกปรกน้อยต้องซักใน สูตรน้ำยาซักที่แรงเกินความจำเป็น และใช้เวลาในการซักนานกว่าปกติ ซึ่งจะทำให้ผ้านั้นเสียหายเร็วกว่าที่ควรจะเป็น นอกจากนี้ควรกำจัด รอยเปื้อนเฉพาะจุดด้วยสารเคมีก่อนนำไปซักด้วย เช่น คราบสนิม คราบเลือด เป็นต้น
2. การคัดแยกผ้าตามชนิดของผ้า--ตามชนิดของใยผ้า การทอ หรือ สี เพื่อให้แน่ใจว่าผ้านั้น ได้ซักในอุณหภูมิที่เหมาะสมและสูตรน้ำยาซัก เหมาะสมกับผ้าชนิดนั้น ๆ ใน OPL บางแห่งมีการซื้อเครื่องซักผ้า สำหรับผ้าแต่ละชนิดโดยเฉพาะ

- หลักเบื้องต้นในการจัดรอยเปื้อนพิเศษ

1. ให้แยกชนิดของผ้าก่อนว่าเป็นผ้าชนิดใด เช่น ผ้าฝ้าย ผ้าไหม เพื่อ จะได้ทราบว่าเหมาะสมกับการซักแบบใดและสารเคมีใด เช่น ห้ามใช้ ต่างในการจัดรอยเปื้อนกับผ้าไหมและผ้าขนสัตว์เด็ดขาด

2. ให้แยกประเภทของรอยเปื้อน เช่น รอยเลือด สนิม ไขมัน คราบโคล
หมึก สีย้อม สีน้ำมัน เครื่องสำอาง หรืออื่น ๆ
3. ทดสอบน้ำยาขจัดรอยเปื้อนบนผ้า โดยการทดสอบกับมุมผ้าที่ลับตา
เช่น ชายผ้าด้านใน เพื่อดูว่ามีผลต่อสี ทำให้สีจางลงหรือไม่ หรือมี
ผลต่อเส้นใยหรือไม่
4. เริ่มจากเคมีที่มีฤทธิ์อ่อนไปหาฤทธิ์มาก
5. ให้ขจัดรอยเปื้อนทันที เพราะถ้าทิ้งไว้นานจะทำให้ขจัดรอยเปื้อน
ออกยากขึ้น และให้กระทำอย่างนุ่มนวลรวดเร็ว อย่าถูหรือขยี้ผ้ารุนแรง เพราะจะทำให้เนื้อผ้าและสีผ้าเสียหายได้
6. ให้ทิ้งเวลาในการทำงานสำหรับน้ำยาขจัดรอยเปื้อนบางชนิด
7. ให้ล้างน้ำยาขจัดรอยเปื้อนออกจากผ้าให้หมดทุกครั้ง อย่าให้ตกค้างอยู่
บนผ้า เพื่อป้องกันการกัดกร่อนเนื้อผ้าและระคายเคืองต่อผิวหนังของผู้
สวมใส่ผ้า

4. การซักผ้า (Washing)

หลังจากการคัดแยกผ้าเสร็จสิ้นแล้ว พนักงานจะมาขนย้ายผ้าที่คัดแยกแล้ว ไปยังเครื่องซักผ้า ก่อนใส่ผ้าลงไปเครื่องซักผ้า ควรมีการชั่งน้ำหนักของผ้าก่อน เพื่อไม่ให้น้ำหนักของผ้าเกินความสามารถที่จะรับได้ของเครื่องซักผ้า การชั่งน้ำหนักของผ้าจะเป็นสิ่งสำคัญในการวัดผลผลิตของแผนกซักกรีด หรือ OPL

- คำถามที่ใช้เป็นหลักในการซักผ้า

1. จะใช้เวลานานเท่าใดในการซัก ตามปกติแล้วเรามักเข้าใจว่าการซักผ้าสั้น ยิงนานยิ่งดี แต่จากการทดลองพบว่า การซักผ้าที่ใช้เวลาในการซักนานเกินไป จะทำให้ความสามารถในการขวนลอยสิ่งสกปรกลดลง เนื่องจากสิ่งสกปรกต่าง ๆ เมื่อถูกแรงเหวี่ยงหรือแรงขัดสีมากขึ้น อาจกลายเป็นเม็ดเล็กลง เป็นผลให้สิ่งสกปรกมีโอกาสตกค้างบนผ้าได้ ดังนั้นการซักผ้าจึงควรมีการใช้ระยะเวลาที่เหมาะสม คือ

- ผ้าสกปรกน้อย ใช้เวลาประมาณ 35-40 นาที
- ผ้าสกปรกปานกลาง ใช้เวลาประมาณ 40-45 นาที

- ผ้าสกปรกมาก ใช้เวลาประมาณ 45-50 นาที

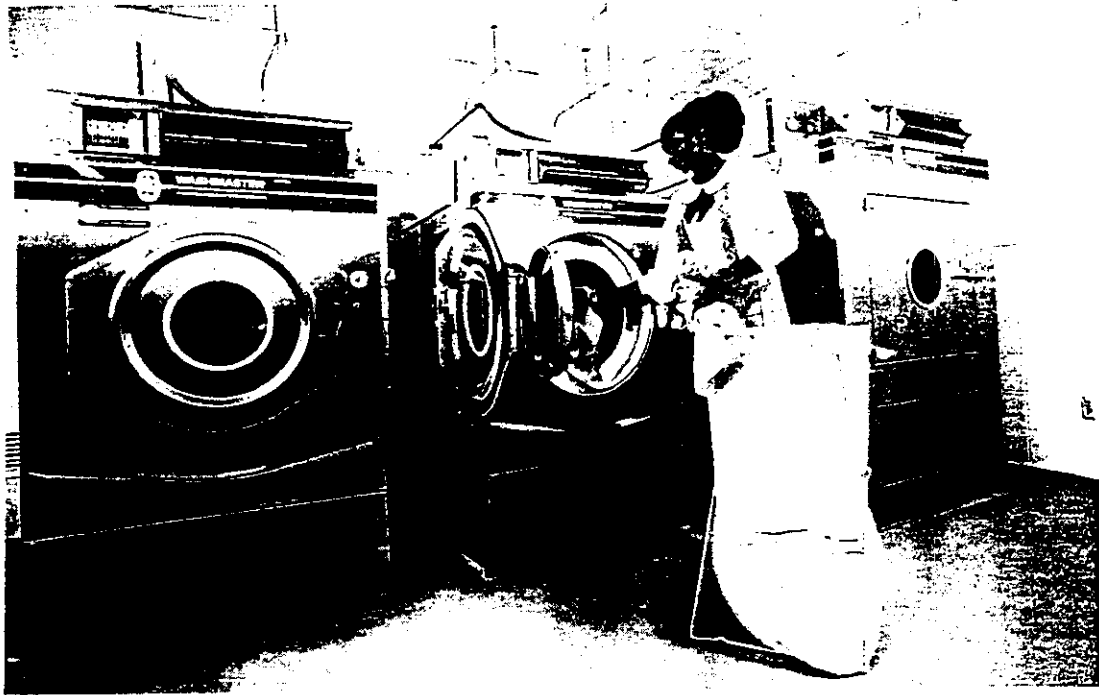
2. ควรจะใช้อุณหภูมิระดับไหน โดยปกติแล้ว พนักงานจะเลือกใช้อุณหภูมิต่ำ เพื่อเป็นการประหยัดพลังงานของโรงแรม แต่ในบางกรณี ผงซักฟอก หรือ สารเคมีบางชนิด จะสามารถทำงานได้ดีกับน้ำร้อน และถ้าผ้ามีสิ่งสกปรกบางอย่างก็จำเป็นต้องซักในน้ำที่มีอุณหภูมิสูง เช่น คราบไขมันต่าง ๆ การใช้อุณหภูมิที่ถูกต้องจะช่วยเสริมประสิทธิภาพของเคมีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยไม่เป็นอันตรายต่อผ้า อุณหภูมิที่เหมาะสมมีดังนี้

ประเภทของผ้า	ความสกปรก	อุณหภูมิที่ใช้ (°C)
ผ้าฝ้าย-ขาว	น้อย	60
	ปานกลาง	70
	มาก	80
ผ้าฝ้าย-สี	น้อย	60
	ปานกลาง	60
	มาก	70
ผ้าใยผสม-ขาว	น้อย	60
	ปานกลาง	60
	มาก	60
ผ้าใยผสม-สี	น้อย	50
	ปานกลาง	50
	มาก	60

3. ควรจะปรับระดับการหมุนของเครื่องซักผ้าเป็นระดับไหน ระดับการหมุนของเครื่องซักผ้า คือ การซักผ้าตัวเอง

4. ควรจะใช้สารเคมีประเภทไหน เช่น ผงซักฟอก สารฟอกขาว น้ำยาซักผ้านุ่ม

เครื่องซักผ้าในปัจจุบันนั้นมีทำงานด้วยระบบคอมพิวเตอร์ จึงไม่จำเป็นต้องใช้แรงงานคนในการกำหนดเวลาซัก ระดับการหมุน หรือแม้แต่สารซักฟอกที่ใช้ก็ออกไป ระบบคอมพิวเตอร์จะเลือกการซักที่เหมาะสมให้เอง

รูปภาพที่ 7-1 แผนกซักกรีดในโรงแรม Holiday Inn Broadway, Tucson, Arizona

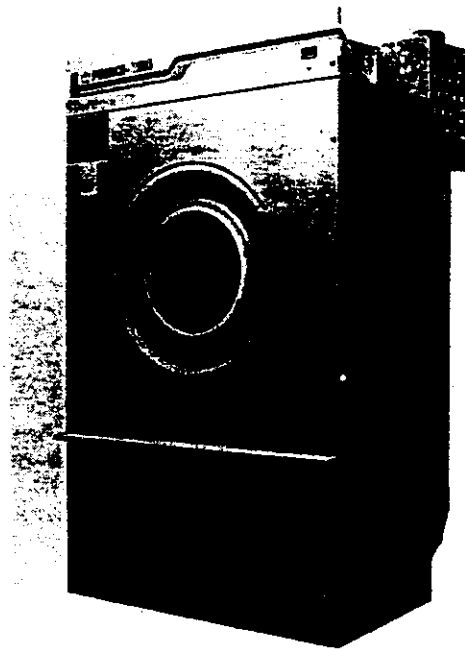
5. การล้างผ้า/การปั่นน้ำออกจากผ้า (Extracting)

ผ้าที่ผ่านการซักแล้ว จำเป็นต้องมีการล้างผ้าให้สะอาด การล้างน้ำหลายครั้งช่วยให้ผ้าสะอาด การล้างผ้านั้นถือว่ามีความจำเป็นที่จะต้องใช้ผงล้างผ้าเข้าช่วยในการล้างผ้า เพราะผงซักฟอกสำหรับเครื่องนั้น ส่วนใหญ่จะมีต่างค่อนข้างสูงจากการอบหรือรีดเป็นประจำ และต่างที่ตกค้างนี้เองที่จะเกิดปฏิกิริยาทำลายเส้นใยผ้า โดยเฉพาะเมื่อผ้าผ่านความร้อนสูง ๆ จากการอบหรือรีด เป็นผลให้ผ้าเปื่อยยุ่ย หลังการล้างน้ำแต่ละครั้ง จะมีการปั่นน้ำออกจากผ้า นั่นคือ การขจัดความชื้นออกจากผ้าโดยการปั่นแรงสูงโดยทั่วไป จะใช้เครื่องสลัดผ้าซึ่งจะช่วยให้น้ำหนักของผ้าน้อยลง ทำให้พนักงานขนย้ายผ้าที่ซักแล้วมายังเครื่องอบผ้าได้ง่ายขึ้น และช่วยลดเวลาในการอบผ้า การปั่นน้ำออกจากผ้านั้นย่อมช่วยให้การล้างผ้าสะอาดมากยิ่งขึ้น

ในปัจจุบันที่เทคโนโลยีก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว มีการพัฒนาเครื่องซักผ้าให้มีการปั่นน้ำออกจากผ้าในตัวเอง จึงทำให้โรงแรมประหยัดในเรื่องของพื้นที่และงบประมาณกว่าในอดีตที่จำเป็นต้องซื้อเครื่องสลัดผ้าแยกต่างหาก

6. การอบผ้า (Drying)

เวลาและอุณหภูมิที่ใช้ในการอบผ้านั้นจะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับชนิดของผ้า เมื่ออบผ้าเสร็จแล้ว ควรนำผ้าออกจากเครื่องและพับผ้าทันที เพื่อป้องกันรอยยับ

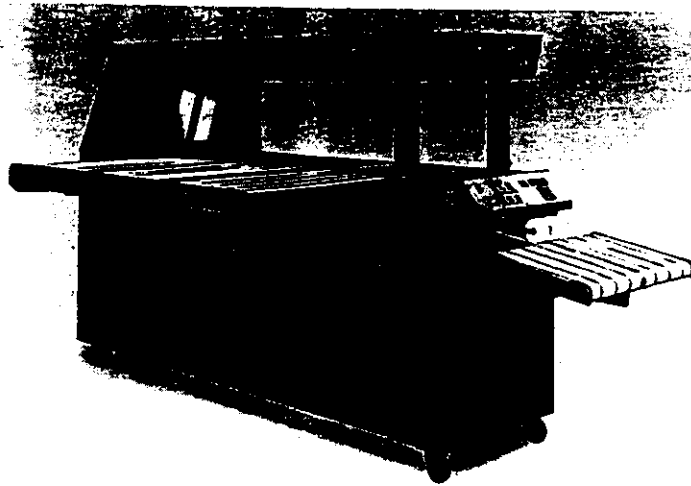
รูปภาพที่ 7-2 เครื่องอบผ้าที่เรียกว่า "Prince-Aire" สามารถอบผ้าได้ถึง 65 ปอนด์ต่อครั้ง

7. การรีดผ้า (Ironing)

ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน ผ้าปูโต๊ะ และผ้าเช็ดปากที่ยังเปียกชื้นอยู่ จะถูกส่งไปรีดยังเครื่องรีดแบบลูกกลิ้ง ส่วนชุดยูนิฟอร์มจะถูกส่งไปรีดด้วยมือ

8. การพับผ้า (Folding)

โดยส่วนมากแล้ว จะใช้วิธีการพับผ้าด้วยมือ โดยอาจใช้เครื่องทุ่นแรงในการพับ คือแท่นช่วยในการพับผ้า ที่สามารถพับผ้าผืนใหญ่ได้โดยใช้แรงงานแค่คนเดียว หรือในปัจจุบันมีการผลิตเครื่องจักรที่สามารถทั้งทำให้แห้ง รีด และพับได้โดยอัตโนมัติ (Mangles) ซึ่งพนักงานควรมีการตรวจผ้า เก็บผ้า และส่งคืนผ้าที่มีรอยเปื้อน ขาด หรือ ไม่เหมาะสมกับการใช้งาน

รูปภาพที่ 7-3 เครื่องรีดและพับผ้าอัตโนมัติ (Mangles)
(ที่มา : G.A. Braun Inc.)

9. การเก็บผ้า (Storing)

หลังจากพับผ้าแล้ว ควรมีการเก็บรักษาผ้าในสถานที่ ๆ เหมาะสม โดยการเก็บผ้าแยกตามประเภทของผ้าและขนาด ควรมีการพับผ้าเอาไว้ในห้องเก็บผ้า ก่อนจะมีการนำผ้าไปใช้ใหม่อย่างน้อย 24 ชั่วโมง เพราะจะช่วยลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

กับผ้า และยืดอายุการใช้งานของผ้าได้ ลักษณะของห้องเก็บผ้าที่ดีควรมีการระบาย อากาศได้สะดวก ไม่ควรใช้สถานที่ที่อับชื้น เพราะจะเป็นเหตุให้ผ้ามีกลิ่นไม่ดีและอาจเกิด เชื้อราได้ด้วย

10. การขนย้ายผ้าไปยังสถานที่ ๆ ต้องการจะใช้

ผ้าต่าง ๆ จะถูกขนย้ายไปโดยรถเข็น รถเข็นที่ใช้นี้ควรเป็นรถเข็นที่ สะอาด โดยจะต้องมีการทำความสะอาดทุกวัน ควรมีการแยกการใช้งานรถเข็นด้วย เช่น มีรถเข็นสำหรับขนผ้าสกปรกและสะอาดอย่างละคัน อีกทั้งเวลาขนย้ายผ้าสะอาดควรมีการ ใช้ผ้าคลุม เพื่อเป็นการป้องกันสิ่งสกปรกอีกชั้นหนึ่ง

✓ คุณลักษณะและตำแหน่งหน้าที่ของพนักงานในแผนกซักรีด

ลักษณะของการทำงานในแผนกนี้ ทำให้พนักงานที่ทำงานส่วนใหญ่ นั้นมี ความรักและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ระหว่างกัน ทำงานหนักและแข่งขันกับเวลา ผู้บริหารและผู้ใช้ บริการมักมองข้ามความสำคัญของแผนกนี้ สถานที่ทำงานมักจะคับแคบและร้อนว่าแผนก อื่น ดังนั้น พนักงานส่วนใหญ่ มักจะเป็นชาย โดยจำเป็นต้องมีลักษณะเพิ่มเติม คือ

- มีร่างกายและสุขภาพแข็งแรง ทนต่อความร้อน ความชื้นและสารเคมีต่าง ๆ ในสถานที่ทำงานได้
- มีความอดทนสูง สามารถทำงานในเวลาที่ยาวนานมากต่อวันได้ เช่น 12 – 16 ชั่วโมง เพราะลักษณะของงานมักจะเป็นฤดูกาลตามจำนวนแขกที่ เข้าพัก
- มีความประณีตระโนมสูง
- มีความรู้เกี่ยวกับผ้า สารเคมี เครื่องจักรและน้ำพอคัวร์

ตำแหน่งหน้าที่ในแผนกซักรีดประกอบด้วย พนักงานที่สำคัญในหลายตำแหน่ง หน้าที่ ได้แก่

- *หัวหน้าแผนกซักรีด*—เป็นผู้รับผิดชอบงานในแผนกซักรีดทั้งหมด บริหารงาน ซักรีดในแผนกให้มีประสิทธิภาพ คือ ซักรีดผ้าให้ทันกับความต้องการที่จะใช้ ของโรงแรม โดยมีการควบคุมทั้งในด้านคุณภาพ ปริมาณ ต้นทุนการผลิต และงบประมาณที่กำหนด นอกจากนี้ ยังต้องรับผิดชอบในการบริหารบุคคล

ต่าง ๆ ภายในแผนกให้สามารถทำงานร่วมกัน แก้ไขความขัดแย้งต่าง ๆ และกระตุ้นจิตใจในการทำงาน

- *ผู้ช่วยหัวหน้าแผนกซักรีด*—เป็นผู้ที่สามารถกระทำหน้าที่แทนหัวหน้าแผนกซักรีดได้ มักจะมีความเชี่ยวชาญในบางด้าน แต่อยู่ในระหว่างการพัฒนาทักษะความสามารถและความชำนาญงาน
- *หัวหน้างานย่อยหรือซูเปอร์ไวเซอร์* — เป็นผู้รับผิดชอบงานในแต่ละด้านในแผนก เช่น การซัก การซักแห้ง หรือการรีด เป็นต้น
- *พนักงานซักผ้า*—เป็นพนักงานที่ควบคุมเครื่องจักรในการซักและอบผ้า ซึ่งอาจรวมถึงเครื่องสลัดผ้าด้วย เป็นพนักงานที่รู้จักเครื่องซักผ้าเป็นอย่างดี ใช้งานได้อย่างถูกต้อง รู้เรื่องการใช้น้ำยาซักรีดประเภทต่าง ๆ เป็นอย่างดี รู้จักแยกประเภทของผ้าชนิดต่าง ๆ อย่างถูกต้อง
- *พนักงานรีดผ้า*—เป็นพนักงานที่รับผิดชอบในการรีดผ้าทุกชนิด รวมทั้งเครื่องรีดลูกกลิ้ง ที่รีดผ้าปูที่นอน และเครื่องรีดมือที่ใช้กับชุดผ้าต่าง ๆ พนักงานรีดผ้าที่ดีต้องใช้เวลาฝึกฝนเป็นเวลานาน ต้องรู้จักการใช้อุปกรณ์ในด้านรีดประเภทต่าง ๆ ให้เชี่ยวชาญด้วย
- *พนักงานรับผ้า (Valet Boy)*—เป็นพนักงานที่มีหน้าที่รับผ้ามาจากส่วนต่าง ๆ ในโรงแรม มักเป็นพนักงานที่มีอาวุโสหน่อย เพราะไม่ได้ใช้ทักษะในงานซักรีดมากนัก มีความคล่องแคล่ว สามารถติดต่อโต้ตอบกับแขกได้ดี บางครั้งจำเป็นต้องสามารถพูดภาษาต่างประเทศได้บ้าง
- *พนักงานตรวจสอบผ้า (Checker)*—เป็นพนักงานที่ตรวจตราชนิด จำนวน ความเสียหายของผ้า รวมถึงมูลค่าของผ้าที่เข้าออกในแต่ละวันให้ถูกต้อง ต้องมีการลงบันทึกเป็นระเบียบ ควรมีความละเอียดรอบคอบและความรู้เบื้องต้นทางด้านบัญชี หรือเก็บเอกสารพอสมควร ส่วนใหญ่มักเป็นผู้หญิง
- *พนักงานควบคุมปริมาณผ้า (Linen room operator)*—เป็นผู้ควบคุมผ้าเฉพาะในส่วนที่ได้ทำความสะอาดแล้ว และอยู่ในห้องผ้า มีหน้าที่เหมือนกับพนักงานพัสดุ มีทักษะเช่นเดียวกับพนักงานตรวจสอบผ้า

- *พนักงานเสมียน (Clerk)*—เป็นพนักงานที่ทำการรับ เบิก-จ่าย ลงบันทึก สิ่งของเครื่องใช้ทั้งหมดในแผนก ควบคุมระบบเอกสารให้ถูกต้อง รวมทั้งเรื่องการเงินและบันทึกด้านงานบุคคล
- *พนักงานทั่วไป (Laundry staff)*—เป็นพนักงานที่รับเข้ามาทำงานใหม่ รอกการบรรจุลงในด้านต่าง ๆ และยังไม่มีความชำนาญเฉพาะด้านมากนัก

✓ องค์ประกอบสำคัญในการซักผ้า

1. *น้ำ*—น้ำเป็นตัวประกอบที่สำคัญในการกำหนดคุณภาพในการซักผ้า น้ำที่เราใช้ในการซักผ้าจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ
 - 1.1 *น้ำประปา* เป็นน้ำที่มีความเหมาะสมสำหรับการซักผ้า เพราะผ่านขบวนการทำให้บริสุทธิ์อย่างครบขั้นตอน มีสารละลายในน้ำต่ำ
 - 1.2 *น้ำบาดาล* เป็นน้ำที่ได้จากการขุดเจาะลงไปใต้ดิน น้ำประเภทนี้จะผ่านขบวนการทำให้บริสุทธิ์น้อย ทำให้น้ำมีลักษณะกระด้างและมีสารทำละลายปะปนอยู่จำนวนมาก ไม่เหมาะกับการซักผ้า เพราะจะทำให้เนื้อผ้าเกิดการแข็งกระด้าง หยาบ และสีสันทมหมอง
2. *สารเคมี*— เป็นส่วนประกอบสำคัญประการหนึ่งในการซักผ้า การใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และเหมาะสมจะช่วยกำจัดสิ่งสกปรกที่ตกค้างอยู่บนผ้าออกได้อย่างหมดจด นอกจากนี้ยังช่วยในการประหยัดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ด้วย เนื่องจากถนอมเส้นใยของผ้าให้ยาวนานและไม่สิ้นเปลืองในการใช้สารเคมีมาก สารเคมีที่ใช้อยู่ทั่วไปในแผนกซักกรีดมีดังนี้
 - *ผงซักฟอก* ทำจากกรดไขมันผสมกรดกำมะถัน ช่วยในการขจัดสิ่งสกปรกและขจัดคราบฝังแน่นต่าง ๆ สามารถลดแรงตึงผิวของน้ำทำให้ตัวเคมีซึมลงไปในเนื้อผ้าได้เร็ว ในบางชนิดจะมีสารฟอกขาวผสมอยู่ เหมาะกับผ้าทุกชนิด
 - *เคมีเสริมต่าง (Builder)* เป็นเคมีที่ช่วยทำให้ประสิทธิภาพในการซักผ้าดีขึ้น จะใช้เฉพาะกับผ้าที่สกปรกมากและเป็นน้ำมัน ใช้กับผ้าปูโต๊ะ ผ้าเช็ดปาก ผ้าซีริว เป็นต้น

- สารฟอกขาว (Bleach) เป็นสารเคมีที่มีส่วนผสมของเคมีฟอกขาว เพื่อกำจัดรอยเปื้อนต่าง ๆ ออกและทำให้ผ้าขาวขึ้น ใช้เฉพาะกับผ้าฝ้ายสีขาวเท่านั้น แต่มีบางชนิดที่เราเรียกว่าแบบออกซิเจนที่สามารถใช้ได้กับทั้งผ้าสีและผ้าขาว
 - ผงล้างผ้า เพื่อขจัดด่างที่หลงเหลือจากการซัก ถ้าไม่ขจัดออก อาจทำให้ใยผ้าถูกทำลาย ผ้าดูเหลืองซีด สีหม่นลง เกิดกลิ่น และระคายเคืองเมื่อถูกผิวหนังของคน สามารถใช้ได้ทั้งผ้าสีและผ้าขาว
 - ผลิตภัณฑ์ปรับผ้านุ่ม ทำให้ผ้านุ่ม รักษาสภาพเส้นใยผ้าให้คืนสู่สภาพเดิมและฆ่าเชื้อโรค
 - ผลิตภัณฑ์ขจัดคราบไขมันจากอาหาร เป็นน้ำยาที่ใช้กับผ้าที่เปื้อนคราบไขมันมาก ๆ เช่น ผ้าปูโต๊ะ ผ้าเช็ดปาก โดยใช้ร่วมกับเคมีเสริมต่าง และผงซักฟอก มี 2 ประเภท คือ ชนิดเหลวใส และชนิดเหลวข้น
 - แป้งลงผ้า ใช้กับผ้าที่ใช้ในห้องครัวเป็นส่วนใหญ่ อาจจะใช้แป้งมันมาตมก่อนใช้ แต่ข้อเสีย คือ เหนียวมากและต้องตมก่อนใช้ อีกชนิดหนึ่งมาในรูปของเหลวหรือของแข็งที่ละลายน้ำได้ทันที ไม่ต้องตม ละลายเร็ว แต่มีราคาแพง
 - เคมีขจัดรอยเปื้อนเฉพาะจุด ใช้ในการขจัดรอยเปื้อนต่าง ๆ เช่น ขจัดคราบสนิม เลือด สีดก ก่อนที่จะนำเข้าซัก ปัจจุบันมีอยู่หลายชนิดแล้วเหมาะกับรอยเปื้อนแต่ละชนิด และลักษณะของปัญหา
 - น้ำมันซักแห้ง ใช้เฉพาะกับเครื่องซักแห้งเท่านั้น ปัจจุบันมีอยู่ 3 ประเภท คือ ตัวทำละลายประเภทสารประกอบไฮโดรคาร์บอน คลอรีเนตเตด หรือเปอร์คลอโรเอธิลีนซึ่งนิยมใช้มากที่สุดในสหรัฐฯ รองลงมาคือตัวทำละลายที่ได้จากน้ำมันดิบ ประเภทสุดท้าย คือ ตัวทำละลายประเภทสังเคราะห์ฟลูออโรคาร์บอน
3. *อุณหภูมิในการซักผ้า*—การควบคุมอุณหภูมิเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการซักผ้า ผ้าแต่ละชนิดและคราบรอยเปื้อนแต่ละชนิดจะใช้อุณหภูมิไม่เท่ากัน ต้องมีการกำหนดตามความเหมาะสม การใช้อุณหภูมิที่ถูกต้องจะช่วยเสริมประสิทธิภาพของเคมีดียิ่งขึ้น โดยไม่ทำอันตรายต่อผ้า
 4. *เวลาในการซักผ้า*—เรามักเข้าใจกันเสมอว่า เวลาในการซักผ้าที่ยาวนาน จะยิ่งทำให้ผ้าสะอาด ความเข้าใจนี้ยังเป็นความเข้าใจที่ผิด เนื่องจากสิ่งสกปรก

เมื่อถูกแรงเหวี่ยงหรือแรงขั้วตีมากขึ้น อาจกลายเป็นเม็ดเล็กลง เป็นผลให้สิ่งสกปรกมีโอกาสตกค้างลงบนผ้า ดังนั้น การซักผ้าจึงควรใช้ระยะเวลาที่เหมาะสมกับความสกปรกของผ้าด้วย

✓ เครื่องมือเครื่องจักรที่เกี่ยวข้องในแผนกซักรีด

ในแผนกซักรีดจะมีเครื่องมือเครื่องจักรในการซักรีดอยู่หลายประเภท เพื่ออำนวยความสะดวกต่างๆ ในการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งประกอบด้วย

1. เครื่องซักผ้า

ในปัจจุบัน เครื่องซักผ้าทุกประเภทจะต้องทำให้เกิดแรงขั้วตีขึ้น โดยเกิดจากแรงเหวี่ยงของเครื่องซักผ้า เพื่อขจัดสิ่งสกปรกต่าง ๆ ออกจากผ้า เครื่องซักผ้าปัจจุบันมีมากมายหลายแบบ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น

- 1.1 เครื่องซักผ้าอย่างเดี่ยว — เป็นเครื่องซักผ้าที่ส่วนใหญ่ผลิตในประเทศไทย จึงมีราคาถูก แต่ความทนทานน้อย เสียง่าย ลักษณะเป็นเครื่องเปิดด้านข้าง มี 1 - 4 ประตู มีรอบในการหมุนประมาณ 20 - 30 รอบต่อนาที แต่ปัจจุบันไม่นิยมใช้ เพราะประสิทธิภาพต่ำ เปลืองเนื้อที่ เสียเวลาในการทำงานเวลานำผ้าออกมาไปเข้าเครื่องสลัดผ้าอีกครั้งก่อนอบผ้า
- 1.2 เครื่องซัก-สลัดในตัว—เป็นเครื่องซักระบบอัตโนมัติ มีราคาแพง ส่วนใหญ่เป็นเครื่องที่สั่งมาจากต่างประเทศ สามารถสลัดน้ำออกได้หลังจากขั้นตอนซัก มีขนาดตั้งแต่ 35 - 500 ปอนด์
2. เครื่องสลัดผ้า — เป็นเครื่องที่มีหน้าที่สลัดน้ำที่ผ่านในขั้นตอนการซักแล้วออก ราคาถูก รวดเร็ว แต่ข้อเสีย คือเปลืองพื้นที่และเพิ่มภาระงาน
3. เครื่องซักแห้ง—เป็นเครื่องที่รวมเอาระบบการซักผ้า การสลัดผ้า การอบผ้า และการกลั่นน้ำมันมาใช้ใหม่พร้อมกัน เป็นเครื่องมือที่มีราคาแพง มีขนาดตั้งแต่ 5 - 100 ปอนด์ แต่ที่นิยมใช้กันมากคือ ขนาด 30 ปอนด์
4. เครื่องสปัตติง—เป็นโต๊ะดูดลมเล็ก ๆ ที่มีการพ่นลมและน้ำออกมาเฉพาะที่บนรอยเปื้อนของผ้า เพื่อช่วยในการขจัดรอยเปื้อนนั้น

5. เครื่องรีดผ้า — เราสามารถแบ่งเครื่องรีดผ้าออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

5.1 แบบรีดเสื้อผ้าและรีดผ้าชิ้นเล็ก ประกอบด้วยเครื่องรีดผ้า 4 ชนิด ดังนี้

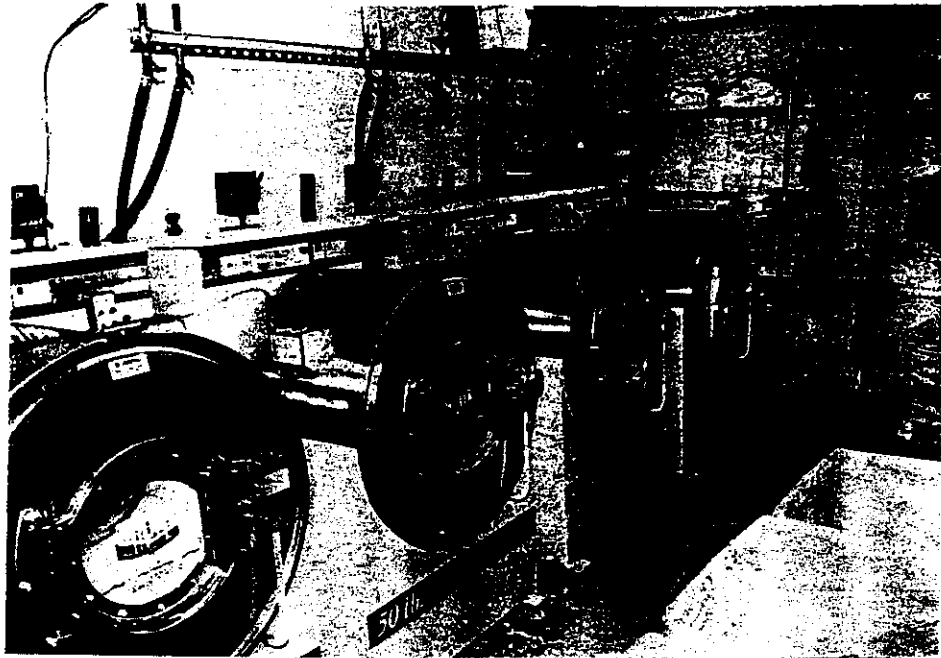
- เตารีดไฟฟ้า(เตารีดดำน) ให้ความร้อนที่ผิวหน้าสูง สามารถรีดผ้าหนาและผ้าที่เรียบยากได้เป็นอย่างดี
- เตารีดไอน้ำ ให้ความร้อนสม่ำเสมอ เหมาะกับผ้าที่รีดง่าย สามารถแยกไอน้ำออกมาจากเตารีด โดยมีหม้อต้มน้ำต่างหาก
- เครื่องบีบผ้าหรือเครื่องเพรส (Press) เป็นเครื่องรีดผ้าขนาดใหญ่ เท่าโต๊ะทำงาน สามารถทำการรีดได้รวดเร็ว
- เครื่องเป่าหุ่น (Form Finisher)เป็นโครงเหล็กและมีผ้าพิเศษหุ้มพร้อมท่อพ่นไอน้ำติดอยู่ วิธีการใช้ คือนำเอาผ้าที่ต้องการรีดมาสวมใส่ลงในหุ่นนี้ เครื่องเป่าหุ่นจะพ่นไอน้ำลงบนผ้า ทำให้ผ้าแห้งและเรียบอย่างรวดเร็ว เหมาะกับเสื้อที่เสียทรงง่าย เช่น เสื้อยืด

5.2 แบบรีดผ้าผืน ซึ่งใช้เครื่องมือรีดผ้าที่เราเรียกว่า เครื่องรีดผ้าผืน หน้ากว้างหรือเครื่องรีดลูกกลิ้ง (Flatwork Ironer) มีลูกกลิ้งตั้งแต่ 1 – 5 ลูก วางในแนวนอน ลูกกลิ้งจะหมุนไปเรื่อย ๆ อย่างช้า ๆ ให้ความร้อนผ่านในลูกกลิ้ง ทำให้ร้อนเหมือนผิวเตารีด

6. เครื่องบีบหมายเลขผ้า—เป็นเครื่องที่ให้อักษรและตัวเลขที่ควบคุม ชนิดและปริมาณผ้าตามที่แผนกกำหนด เพื่อการบันทึกผลงาน ป้องกันการสับสนควบคุมงบประมาณ ปรับปรุงงานและป้องกันการทุจริต การบันทึกเป็นการบันทึกชั่วคราวลงบนกระดาษพิเศษ (ไฟเบอร์โรล) ที่มีหลายสี หรือกระดาษพิเศษที่เรียกว่า เทอร์โมซีล

7. เครื่องแพ็คผ้า--เป็นเครื่องที่คอยจัดพลาสติกหรือกระดาษ ที่จะคลุมผ้าที่ผ่านการซักแห้งแล้ว ก่อนส่งให้ลูกค้าเพื่อความสวยงาม มีทั้งแบบห่อในแนวตั้งและแนวอื่น ๆ

8. เครื่องอบผ้า—เป็นเครื่องที่ทำให้ผ้าแห้ง โดยการใช้ความร้อน มีหลายชนิดหลายประเภท โดยการแบ่งตามประเภทของพลังงานที่ใช้ หรือการใส่ผ้า

รูปภาพที่ 7-4 เครื่องซักผ้าขนาด 50 ปอนด์ที่ติดตั้งระบบปรับน้ำและสารเคมีอัตโนมัติ

✓ เส้นใย (Fibers) และผ้า (Fabrics)

คุณลักษณะของเส้นใยผ้า คือ ปัจจัยสำคัญประการที่แผนกซักรีดจำเป็นต้องทราบ และตระหนักถึงก่อนการซักรีดทุกครั้ง การทราบถึงคุณลักษณะเฉพาะของเส้นใยแต่ละประเภทจะช่วยให้การซักรีดนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ช่วยในการถนอมเนื้อผ้า และใช้สารเคมีต่าง ๆ ได้ถูกประเภทของใยผ้า นั้น เส้นใยบางชนิดนั้นอาจไม่เหมาะสมกับสารเคมีหรือตัวทำลายบางประเภท ดังนั้น ถ้าแผนกซักรีดไม่ตระหนักถึงความจำเป็นเหล่านี้ก็จะทำให้เนื้อผ้าถูกทำลายอย่างถาวรและการบริการที่ไม่มีคุณภาพ นอกจากนี้ ยังสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายให้กับโรงแรมด้วย

เส้นใย คือ วัสดุที่มีความยาวมากกว่าความกว้าง และมีคุณสมบัติต่าง ๆ พร้อมทั้งจะนำมาปั่นเป็นเส้นด้าย คุณสมบัติดังกล่าว เช่น คุณภาพในการดูดความชื้น ความยืดหยุ่นตัว ความแข็งแรง การรวมตัวได้ง่ายของเส้นใยหรือการเกาะติด การหยิกงอ ความมันเงา และความสามารถในการโค้งงอ เมื่อนำเอาเส้นใยมาทอจะได้เป็นเส้นด้ายที่มีความแข็งแรง แล้วจึงนำไปทอเป็นผืนผ้าต่อไป

ปัจจุบันเส้นใยสามารถแบ่งออกได้เป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภท คือ

1. เส้นใยธรรมชาติ (Natural Fibers) เช่น เส้นใยจากพืช (ฝ้าย ปอ ป่าน ไยมะพร้าว) เส้นใยจากสัตว์ (ไหม ขนแกะ ขนกระต่าย) เส้นใยจากหินแร่ (แอสเบสตอส)
2. เส้นใยประดิษฐ์ (Man-made Fibers) สามารถแบ่งได้เป็น
 - 2.1 เส้นใยประดิษฐ์จากธรรมชาติ (Natural -polymer Fibers) เช่น เรยอน เซลลูโลสอะซิเตท
 - 2.2 เส้นใยประดิษฐ์จากการสังเคราะห์ (Synthetic-polymer Fibers) เช่น ไนลอน โพลีเอสเตอร์ อะคริลิก เป็นต้น
 - 2.3 เส้นใยอินทรีย์ (Inorganic Fibers) เช่น เส้นใยแก้ว

- คุณสมบัติของเส้นใยต่าง ๆ ประกอบด้วย

1. เส้นใยฝ้าย (Cotton Fibers) เป็นเส้นใยธรรมชาติที่ได้จากเมล็ดฝ้าย เป็นเส้นใยธรรมชาติที่ใช้กันมากที่สุดในอุตสาหกรรมสิ่งทอ สามารถตัดแปลงเป็นผลิตภัณฑ์หลายรูปแบบ เช่น ทอด้วยฝ้ายล้วน หรือนำมาผสมกับเส้นใยชนิดอื่น เนื่องจากคุณสมบัติของเส้นใยฝ้ายนั้นสวมใส่สบาย ระบายความร้อนได้ดี มีความแข็งแรงทนทาน ต่อความร้อนสูงและการซัก ไม่เป็นกรด แต่เป็นราและยับง่าย

✓ เส้นใยไหม (Silk Fibers) เป็นเส้นใยธรรมชาติที่ได้จากสัตว์ประเภทแมลงผีเสื้อชนิดหนึ่ง คือ ตัวไหม แล้วนำเอาใยรังไหมมาทอเป็นผืนผ้า เส้นใยไหมมีความสวยงามมาก เหนียว มีความมันวาวและลื่นเมื่อสัมผัส สีสดใส แต่ยับง่ายต่อการยับ และถูกทำลายเมื่อถูกสารเคมี

✓ เส้นใยขนสัตว์ (Wool หรือ Hair Fibers) เป็นเส้นใยจากขนแกะและสัตว์อื่น ๆ มีความคงรูปและป้องกันความหนาวได้ดี แต่ต้องซักและย้อมสีอย่างระมัดระวัง เพราะเส้นใยไม่ทนต่อกรดและด่างอย่างรุนแรง ผ้าประเภทนี้ส่วนใหญ่จะใช้การซักแห้งเพื่อทำความสะอาด

✓ เส้นใยโพลีเอสเตอร์ หรือเส้นใยเตโตรอน (Polyester หรือ Tatoron Fibers) เป็นเส้นใยประดิษฐ์ที่ทำจากขบวนการทางเคมี เส้นใยมีความเหนียว ทำเป็นผืนผ้าได้ดี แต่ไม่ซึมซับน้ำ ทนต่อรอยยับ ดูแลรักษาง่าย ไม่ต้องรีด แห้งเร็ว มีความคงตัวได้ดี ทนต่อการขึ้นราและแสงแดดได้ดี ทนต่อกรดอ่อน ๆ และกรดรุนแรงทุกชนิด แต่จะ

ไม่ทนต่อต่าง ย้อมสีติดได้ยาก ปัจจุบันถือเป็นเส้นใยที่คนนิยมนำมาผลิตเป็นเสื้อผ้ามากที่สุดในโลก

✓ เส้นใยฝ้ายสังเคราะห์หรือเส้นใยเรยอน (Rayon Fibers) เป็นเส้นใยประดิษฐ์ที่ได้จากเส้นใยเซลลูโลส เช่น เยื่อไม้ หรือเศษฝ้าย ทำปฏิกิริยาเคมีก่อนมาเป็นเส้นใยยาวต่อเนื่องกัน จะให้ความเงามันได้ตามความต้องการ เนื่องจากเส้นใยมีความเรียบสม่ำเสมอเป็นเนื้อเดียวกัน นิยมใช้แพร่หลายในเสื้อผ้าหลายชนิด หรือนำมาใช้เป็นวัสดุตกแต่งเสื้อผ้าก็ได้ นิยมนำมาผสมกับผ้าฝ้าย

✓ เส้นใยไนลอน (Nylon Fibers) เป็นเส้นใยประดิษฐ์ที่เกิดขึ้นชนิดแรก และนิยมใช้กันโดยทั่วไป คุณสมบัติของเส้นใยนั้นมีความเหนียวและยืดหยุ่นได้ดี นิยมนำมาผลิตถุงน่อง กางเกงชั้นใน เสื้อชั้นในสตรี เสื้อผ้ายัด ลักษณะของเส้นใยย้อมติดสีได้ง่าย แต่ยืดหดง่าย จึงทำให้เส้นใยมีความทนทานน้อย

✓ เส้นใยอะคริลิก (Acrylic Fibers) เป็นเส้นใยประดิษฐ์ที่ได้มาจากเม็ดพลาสติกอะคริลิก แล้วนำมาฉีดเป็นเส้นใย นิยมนำมาใช้ทอเป็นไหมพรม เนื่องจากเส้นใยมีความฟู สามารถย้อมเป็นสีต่าง ๆ น้ำหนักเบาและกันความหนาวได้ดี

✓ เส้นใยอะซิเตท (Acetate Fibers) เป็นเส้นใยประดิษฐ์ที่มีความมันแต่ไม่แข็งแรง ใช้ทำผ้าบางและมัน เช่น เสื้อผ้าแพร

✓ เส้นใยพลาสติก (Plastic Fibers) เป็นเส้นใยประดิษฐ์ที่นำเอาเส้นใยพลาสติกมาทำเป็นผ้าตามความต้องการของอุตสาหกรรม เช่น เส้นใยโพลีโพรพิลีนที่ผลิตขึ้นมาเพื่อใช้ในโรงงานอิเล็กทรอนิกส์ เพราะในโรงงานต้องการเส้นใยที่ไม่มีฝุ่นผ้าปนเปื้อนในการผลิต

✓ เส้นใยผสม คือ การนำเอาเส้นใยมากกว่าหนึ่งชนิดมารวมกันเพื่อเพิ่มข้อดี และลดจุดด้อยของเส้นใยอีกชนิดหนึ่ง เช่น การนำเส้นใยโพลีเอสเตอร์หรือเทโตรอน มาผสมกับผ้าฝ้าย เพื่อเพิ่มความแข็งแรงและสวมใส่สบาย ในอัตราส่วนที่ต่างกันตามลักษณะภูมิอากาศของประเทศนั้น ๆ